

Helse- og omsorgsdepartementet

Vår saksbehandler: Astrid Grydeland Ersvik
Vår ref.: DM# 1308666

Vår dato: 12.05.23
Deres ref.: 23/657-

Høring - Apoteklovutvalgets NOU 2023: 2 Fremtidens apotek - Fleksibelt og forsvarlig

Norsk Sykepleierforbund (NSF) har fått innspill til høringen fra Landsgruppen av helse-sykepleiere og faggruppen for diabetessykepleiere. Vi kommenterer primært på forslag som berører relevante tjenester og områder for sykepleiere.

Våre viktigste innspill:

- **Helhetlig oppfølging og pasientsikkerhet er avgjørende faktorer å vurdere i en videre utredning av øvrige oppgaver og tjenester som apotek vurderes å kunne tilby.**
- **Voksenvaksinasjon og reisevaksinasjon krever spisskompetanse og en helhetlig oppfølging som NSF mener apotekene ikke kan tilby.**
- **Løsninger for E-resept og rekvirering av legemidler via Reseptformidleren for tannleger, jordmødre og helsesykepleiere må snarest komme på plass.**
- **NSF er positive til økt bruk av farmasøytisk kompetanse, både i kommunale helse- og omsorgstjenester og i spesialisthelsetjenesten.**

7.2.3 Øvrige oppgaver og tjenester

Vi støtter utvalgets mindretall som mener at disse ordningene er mangelfullt utredet både med tanke på struktur og system. Flere av ordningene er heller ikke tilstrekkelig utredet med tanke på konsekvenser for pasientsikkerhet/kvalitet og grenseflater mot ordinære tjenester, noe vi utdyper nærmere i det følgende.

Pilot Medisinstart for Diabetes type 2

Lav etterlevelse av legemiddelbehandling, og at dette er assosiert med økt risiko for senkomplikasjoner, sykdom og død mener vi er en noe forenklet beskrivelse. Diabetes Type-2 er en progredierende sykdom som ofte medfører flere alvorlige følgesykdommer. Insulinbehandling krever inngående kunnskap om insulinprofiler, mat, aktivitet og blodsuktermålinger. Det er behov for mer og bedre oppfølging, opplæring og veiledning av denne pasientgruppen – blant annet om riktig bruk av insulinpenn og riktig injeksjonsteknikk. Denne helhetlige oppfølgingen mener vi ikke kan ivaretas godt nok av apotekene, der ansatte har kompetanse på legemidler og bruk, men ikke har forutsetninger for å gi pasienter med diabetes en helhetlig oppfølging, behandling og omsorg.

NSF mener det bør prioriteres å få flere diabetessykepleiere og avanserte kliniske sykepleiere ansatt i kommunene, men også som ledd i en tverrfaglig bemanning på legekontor. Dette vil være i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget som har vurdert allmennlegetjenesten.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 15.05.2023

Vaksinering

Vaksinasjon er mer enn et stikk. En vaksinekonsultasjon som ivaretar faglig kvalitet innebærer en vurdering av pasientens helsetilstand og evt. sykehistorie, veiledning og informasjon om sykdommen(e) det vaksineres mot, om evt. bivirkninger, observasjon og beredskap med tanke på mulige allergiske reaksjoner, og håndtering av evt. reaksjoner, journalføring og rapportering til SYSVAK (Nasjonalt vaksinasjonsregister). Veiledning er et avgjørende element i enhver vaksinekonsultasjon. Vaksinasjonskompetanse opparbeides både av relevant spisskompetanse og mengdetrening. Helseesykepleiere har en særlig kompetanse på vaksinasjon og vil være en ressurs i planlegging og gjennomføring av ulike vaksinasjonsprogram.

Vi erkjenner at apotek noen steder var en avlastning for de ordinære helsetjenestene i forbindelse med covid-19 og vaksinasjon mot sesonginfluensa. Kommuner som selv står for denne vaksineringen begrunner det gjerne med kompetanse, utnyttelse av dosene, riktige intervaller, oppdaterte rutiner og personale, jfr. våre innspill over. Finansierungsordninger for vaksiner kan bygge opp om økt ulikhet. Influensavaksiner som gis til kostpris av kommunale tjenester koster gjerne det dobbelte eller mer når de settes på apotek.

Reisevaksinasjon innebærer et vaksineprogram som settes opp basert på individuell kartlegging og vurdering. Dette er et felt med hyppige endringer i anbefalinger som krever spisskompetanse og kontinuerlig faglig oppdatering for å sikre korrekt og forsvarlig vaksinasjon og veiledning.

En samlet vurdering av disse forholdene gjør at vi mener at apotek i hovedsak ikke er egnet for å ivareta vaksinasjonsarbeid¹.

8.3.5 E-resept

Utvalget peker på at det fortsatt gjenstår å utvikle og innføre løsninger slik at også tannleger, jordmødre og helseesykepleiere skal kunne rekvirere legemidler via Reseptformidleren. Dette og innføring av e-resept er et arbeid NSF mener er overmodent for prioritering, jfr. vårt høringsvar til *Forskrift om legemiddelresepter og rekvisisjoner (2021)*². Disse løsningene vil være viktige bidrag til styrking av kvinnehelsen og viktige virkemiddel for å få ned antall uønskede svangerskap og aborter hos ungdom.

9.3 Tilgang til informasjon og veiledning - Helsekompetanse

Apotekenes rolle i å bidra til økt helsekompetanse i befolkningen er nevnt i Strategi for å øke helsekompetansen i befolkningen. For å følge opp denne vil vi særlig peke på behovet for å utvikle og tilby flerspråklig og flerkulturelt tilrettelagt informasjon, i tillegg til et kvalitetssikret og tilgjengelig tolketilbud.

Kap.13 Apotekenes roller, oppgaver og fremtidig bruk av farmasøytisk kompetanse

13.3 Fremtidig bruk av farmasøytisk kompetanse

NSF er positive til økt bruk av farmasøytisk kompetanse, både i kommunale helse- og omsorgstjenester og i spesialisthelsetjenesten. Det vil kunne bidra til kvalitetssikring av legemiddelhåndteringen, blant annet gjennom kompetanseheving hos de som har ansvar for den daglige legemiddelhåndteringen. Vi støtter videre utredning av hvordan dette best bør organiseres – enten i form av kjøp av avgrensede tjenester eller gjennom faste ansettelse i virksomhetene.

¹DM# 1182066, DM# 1186733, DM#1065204

² DM#1203471

Kap. 14 Teknologisk utvikling og samhandling**14.6.2 Etablering av dialogmelding mellom apotek og rekvirent, i tillegg til e-resept**

NSF støtter utvalgets anbefaling om at det etableres en helsefaglig dialogmelding mellom apotek og rekvirent. Vi forutsetter at ordningen også omhandler helsesykepleiere og jordmødre som har rekvireringsrett for hormonell prevensjon.

14.6.8 Digitale fullmakter for bestilling og kjøp av reseptpliktige legemidler på internett og i apotek

Vi støtter utvalgets anbefaling om videre utredning av en felles digital fullmaktsløsning ved kjøp av reseptpliktige legemidler i nettapotek og i fysiske apotek.

Med vennlig hilsen

Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Bente Lüdemann
Fagsjef

Kopi:

Landsgruppen av helsesykepleiere NSF
Faggruppen for diabetessykepleiere NSF

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 994 02 409
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 15.05.2023